

התהפכות במת הרמה

הועמסו על משטח העבודה במיתקן, ציוד או עובד שלא הובאו מראש בחישוב יכולת העמסה של המיתקן, בטווחי העבודה האפשריים, בזווית או בגובה."

מה גרם לתאונה

על פי הנחיות היצרן ודרישות החוק, מותר להרים על גבי הבמות רק את העובד ואת ציוד העבודה שלו. למרות זאת העמיס הקבלן גם את מוטות התמיכה. על פי התכנון הבמות התרוממו בקצב מתואם עליה ניצב ברגע מסוים הורמה הבמה עליה ניצב העובד בקצב איטי יותר מהבמה השניה. מוטות התמיכה החליקו מהבמה הגבוהה יותר אל הבמה היותר נמוכה, שהיתה בגובה של כ-3 מטר - בה נמצא העובד שנפגע - ובדרך משכו אחריהן את הבמה עם העובד. העובד שעל הבמה לא הספיק להגיב ונחבט אל הרצפה יחד עם הבמה עליה עבד.

העובד היה רתום לבמה כנדרש אך לא חבש קסדה. למזלו הנפילה גרמה לו "רק" לשבר ביד, לריסוק שיניים ולחבטה בפלג גופו העליון.

העובד גם עבר הדרכה לעבודה בגובה אולם לא קיבל הדרכה מסודרת בהנחיות להפעלת הבמה.

מסקנות מאירוע זה

✓ יש להישמע להוראות יצרן המיתקן ולעבוד רק על פי הנחיות אלה;
✓ על העובד מוטלת אחריות אישית. חוסר ידע של עובד או טענה של עובד שהמעסיק הכריח אותו לזלזל בנושאי בטיחות, לא תעבור בהכרח בערכאות בית המשפט.

מדריכי הבטיחות מלמדים את דרישות החוק - מה נדרש וכיצד לעמוד בדרישות וכללי התנהגות שימנעו תאונה.

את ההרצאות שלי בנושא הבטיחות אני פותח בדרך כלל בשאלה: "האם מישו מכיר מקרוב עובד, שנפגע קשה ונמצא בהליך משפטי או שסיים תהליך כזה?" רוב העובדים לא מכירים מקרים כאלה, ולכן אני נוהג, כחלק מהדרכת הבטיחות, להקדיש לרגעים שאחרי התאונה.

גם אם אתה עובד בחצר של חברה גדולה אחראית ומנוסה (כמו, לדוגמה, 'אינטל', חברת החשמל 'בתי הזיקוק') - חברות בהם 'יושב לך על הראש' איש בטיחות מטעם החברה, ובין אם אתה עובד בבית הפרטי שלך בשבת בצהריים - עליך לדעת מה יקרה איתך ברגע שאחרי התאונה.

החלומות על פיצוי קל מחברת הביטוח

הבמה ההפוכה

מאת זאב שקד

הכותב הוא מהנדס תעשייה וניהול, מדריך בטיחות ועבודה בגובה, מנהל 'שקד הנדסה איכות ובטיחות בע"מ'.

שיחת טלפון בחולה תפסה אותי בצהרי יום חול: "זאב אני צריך את עזרתך, קבלתי הודעה על התהפכות במת הרמה ופציעה קשה של עובד שעבד עליה". הודיע לי מנכ"ל חברה להשכרת במות וציוד הרמה בגובה שדיווח על תאונה במפעל (החברה להשכרת במות ציוד ההרמה השכירה את הציוד לקבלן אשר ביצע פרויקט בנייה במפעל בו התרחשה התאונה). במקרה הייתי במרחק של דקות ספורות מאתר ההתהפכות. הגעתי לפני חוקרי משרד הכלכלה ולפני המשטרה. התמונה שהתגלתה לעיני היתה במת הרמה הפוכה, ליד הבמה ההפוכה במה נוספת וביניהן מלגזה עמוסה בברזלים המשמשים לתמיכת הגג שנבנה במקום.

הקבלן שביצע את פרויקט הבנייה ונכח במקום הופתע לראות אותי ואת הטכנאי של חברת ההשכרה של הבמות, שהגיע במקביל אלי לאתר. הסיפור שהקבלן ניסה לספר לנו היה על כשל של הבמה כתוצאה מתקלה. בבדיקה שערך הטכנאי של החברה להשכרת הבמות לא נמצאו כשל או סיבה טכנית להתמוטטות. לכן החלטנו לחקור את האירוע ולא לקבל כפשוטו את הסיפור של הקבלן. הנושא שהעסיק אותנו היה מדוע ניסו לסלק

מהזירה את עמודי התמיכה של הגג. מהר מאוד התברר הסיפור האמיתי:

הסיבה להימצאות שתי במות במקום היתה פשוטה: הקבלן הציב את שתי במות ההרמה במקביל, זו לצד זו, והניח עליהן כ-10 עמודי תמיכה באורך 6 מטר ובמשקל 30 ק"ג כל אחד. כך שהמשקל של המיתקן על גבי הבמות היה כ-300 ק"ג בנוסף למשקלו של העובד על הבמה.

במות אלה מוגבלות למשקל של 2 עובדים, ומגבלת משקל לפי הנחיות יצרן.

שתי הבמות הורמו בקצב אחיד. המטרה היתה להשתמש בבמות ההרמה במקום להשתמש במיתקן הרמה ייעודי אחר, להרמת עמודי התמיכה, שהיה עונה על הצרכים והיה מאושר לביצוע הנפת הברזלים והרכבתם לאורך התקרה.

מה אומר החוק

על פי תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), התשס"ז-2007, תקנה 17 "עבודה בגובה באמצעות מיתקן הרמה" צוינו התנאים בהם מותר להעסיק עובד בגובה מעל במה מתרוממת ניידת, פיגום תלוי ממוכן ועוד. בין השאר צוין כי "העובד המפעיל את המיתקן הוא מי שהוסמך או הוכשר להפעלת המיתקן כנדרש בתקנות עגורנאים". כמו כן, "עובד בגובה יהיה רתום לנקודת עיגון במיתקן בהתאם להוראות תקנה 8(ב)". כמו כן מצוין בתקנה 17: "לא

באתר עבודה

עובד רתום ברמת בטיחות לקראת עבודה מעל במת הרמה

קורסים וימי עיון במחוז המרכז

לחודשים יולי, אוגוסט,
ספטמבר 2013

הקורסים וימי העיון יתקיימו במגדלי הים התיכון בבת-ים

יולי

קורס גאמי
בטיחות (בסיסי).
3 מפגשים רצופים

25.7-23.7

למנהלים
ולעובדים בכירים

יום עיון: בטיחות
במוסכים

22.7

לעובדי מוסכים

יום עיון: אחריות
הדרג הניהולי
לבטיחות ולניהול
בארגון

30.7

למנהלים
ולעובדים בכירים

אוגוסט

קורס גאמי
בטיחות (בסיסי).
3 מפגשים רצופים

15.8-13.8

למנהלים
ועובדים בכירים

יום עיון: בטיחות
בעבודות תחזוקה

8.8

לעובדי תחזוקה

יום עיון: בטיחות
בחשמל

19.8

לחשמלאים
ועובדי תחזוקה

ספטמבר

קורס גאמי
בטיחות (בסיסי).
3 מפגשים רצופים

11.9-9.9

למנהלים
ולעובדים
בכירים

קורסים וימי עיון שאין לגביהם מועד מדויק

- בטיחות אש - מניעה וכיבוי ■ רענון בטיחות
- למנהלי עבודה בבנייה ■ מעבדה להתנסות ברעש
- ומניעתו ■ בטיחות בתעשיית המתכת ■ בטיחות
- בצביעה ■ בטיחות בתעשיית המזון ■ בטיחות
- בבתי דפוס ■ בטיחות בענף האלקטרוניקה ■
- בטיחות במחסנים ■ בטיחות בעבודות גינון
- בטיחות בעבודות כיווץ ומכונות שאיבה ■
- בטיחות בריתוך ■ מנהלי עבודה בתעשייה ■
- גיהות תעסוקתית ■ הגורם האנושי לתאונות
- עבודה ■ תפקיד גאמן הבטיחות ■ איתור סיכונים
- במקומות העבודה ■ בטיחות לעובדי מעבדות
- חקירת תאונות עבודה ■ הרמה נכונה, כאבי
- גב וארגונומיה ■ רענון למפעילי כלי הרמה
- מוסמכים ■

לפרטים נוספים: מחוז המרכז

טל': 5266465, 03-5266471

פקס: 03-6208596

דוא"ל: tel-aviv@osh.org.il

נוהג לספר להם על בעלי חיים והתמודדות
שלחם עם תאונות בסביבתם הטבעית.
לדוגמה: כאשר סוס רואה סוס אחר בורח
הוא מיד מצטרף אליו. בן אדם לעומת זאת
רואה איש בורח ומיד שואל מה העניין? מה
קרה? למה הוא רץ? האם רודפים אחריו?
ועוד שאלות. כך - מספר בעלי החיים
הנפגעים בשיטפונות אפסי לעומת הנפגעים
בין בני אדם.

אחד הדברים הבולטים ביותר הוא כיצד
הבטיחות בקרב בעלי החיים מועברת
אצלם בתורשה.

על אף הידע האישי שלנו, חשוב ללמוד את
כללי הבטיחות. חייבים להעביר לעובדים
את הצורך לחשוב על הרגע שאחרי התאונה.
חייבים לשנן בפני העובדים את הצורך
"ללמוד ולנחש, מה עלול להתרחש, מה עלול
להשתבש".

למי שמעוניין לדעת כיצד מסתיימים
סיפורים כאלה התשובה, מתוך ניסיוני,
תלויה בעיקר בעובד שנפגע. במידה והעובד
יחליט לתבוע את המעסיק ייכנסו לתמונה
עורכי דין. העיסוק המשפטי במקרים כאלה
נמשך שנים רבות.

בקשתי להציג את הסיפור לא כדי לדון
בתוצאות מקרה זה אלא ללמד את
הקוראים שדברים קורים ואסור לנו
להסתמך על המזל - העובד חייב לקחת
אחריות על החיים שלו. ■

מתחלפים בהשפלה ובדיונים בהם
משתתפים עורכי דין, נציגי חברת הביטוח.
כל זלזול בדרישות הבטיחות וכל אי מילוי
הנחיות שבעקבותיו כנראה התרחשה
תאונה, יהפוך לכלי ניגוח של נציג חברת
הביטוח. לשופט אין כלים לדעת מה קרה
בדיוק במקום.

מסר אישי

ההמלצה היחידה שיש לי לתת היא: אל
תגיעו למצב של תאונה.

איך עושים זאת? קודם כל חושבים. רוב
העובדים מודעים לסכנות, אבל לרוב
העובדים ישנה גם התחושה ש"לי זה לא
יקרה".

אני ממליץ להחליף את המחשבה הזאת
במחשבה אחרת: "מה אגיד לאשתי ולילדי?".
"מה אגיד לעצמי?". ותמיד רצוי לשאול "מה
אטען במשפט?"

נסו לחשוב בתור השופט. מה יגרום לשופט
להצדיק אותך? ניקח מקרה אחר לדוגמה.
נניח שעובד יאבד עין בתאונה, ונניח שהיו
לידו משקפי מגן אבל הוא לא השתמש
בהם. איך יסביר העובד לשופט שמגיע לו
פיצוי של מיליון שקל? או מקרה אחר, נניח
שעובד נפל מסולם - איך ישכנע את השופט
שמגיעים לו שני מיליון שקלים?
במהלך המשפט העובדות יחשפו.
במסגרת הרצאות שאני מעביר לילדים אני